

MAMLAKA YA HALI YA HEWA TANZANIA

JARIDA LA HALI YA HEWA KILIMO

Na.17. Msimu wa Kilimo 2022/23

Tathmini ya Machi 1-10, 2023 na Matazamio kwa Kipindi cha Machi 11-20, 2023

MUHTASARI

- Wakulima katika maeneo yanaopata mvua mara mbili kwa mwaka, wanashauriwa kuendelea na maandalizi ya mashamba kwa ajili ya msimu wa Masika. Hata hivyo wanashauriwa kupanda mazao yanayokoma haraka na kustahimili ukame.
- Kwa ujumla zao la mahindi katika maeneo yanayopata mvua za Msimu yapo katika hali ya kuridhisha.
- Wakulima, wafugaji na wavuvi wanahimizwa kuzingatia taarifa za hali ya hewa kwa shughuli na mipango kila siku

MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI CHA MACHI 1-10, 2023

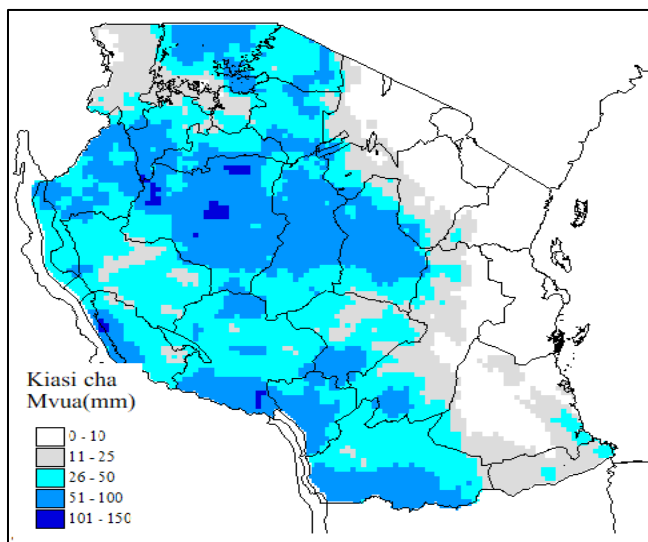
Katika kipindi hiki, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kaskazini mwa dunia (Azore na Siberia) iliimarika kidogo wakati ile iliyopo kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) haikuwa na mabadiliko. Hali hii iliendelea kusababisha ukanda mvua (ITCZ) kuendelea kuwepo katika baadhi ya maeneo ya nchi.

Joto la bahari katika bahari ya Hindi lilikuwa la wastani hadi chini ya wastani katika eneo kubwa na hivyo kutokuwa na mchango katika kuusukuma upepo wenye unyevunyevu kutoka baharini kuelekea katika baadhi ya maeneo ya pwani ya nchi.

Kwa upande mwingine, upepo katika tabaka la chini ulivuma kutokea magharibi na hivyo kuwa na mchango katika kusafirisha upepo wenye unyevunyevu kutokea katika misitu ya Congo kuelekea katika maeneo ya magharibi mwa nchi.

TATHMINI YA MVUA KATIKA KIPINDI CHA MACHI 1-10, 2023

Ktika dikadi hii, maeneo mengi ya nchi yalipata mvua isipokuwa katika baadhi ya maeneo ya Arusha, Kili-manjaro, Manyara, Tanga, Pwani, Dar es Salaam, Morogoro, Lindi pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba mbayo yalipata mvua chini ya milimita 10. Hata hivyo maeneo machache ya mkoa wa Tabora yalipata mvua zaidi ya milimita 100 kama inavyoonekana katika kielelezo.

Kielelezo: Kiasi cha mvua katika kipindi Machi 1-10, 2023

TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA KIPINDI CHA MACHI 1-10, 2023

Mvua zilizonyesha katika dikadi hii hususan katika maeneo yanayopata mvua za Msimu zimeongeza unyevunyevu katika udongo ambao umesaidia ukuaji wa mazao.

Kwa ujumla mahindi katika maeneo yanayopata mvua za Msimu yapo katika hali ya kuridhisha. Katika mkoa wa Kigoma na Tabora mahindi yapo katika hatua ya kukomaa.

Hali ya ukavu uliojitokeza hususan kwenye maeneo yanayopata mvua mara mbili kwa mwaka ilipunguza unyevunyevu katika udongo ambao umeathiri ukuaji wa mazao yaliyopandwa nje ya msimu hususan mahindi.

Zao la mpunga lipo katika hatua ya ukuaji katika maeneo

ya mikoa ya Tabora, Mbeya, Morogoro na Rukwa, wakulima wameendelea na palizi na uwekaji dawa.

Kwa upande mwingine katika maeneo yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka wakulima wameendelea na uandaaji wa mashamba kwa ajili ya msimu wa Masika. Hata hivyo wakulima wengi wamepanga kupanda mazao ya alizeti na ufuta zaidi kuliko mahindi. Upandaji wa mahindi umekuwa changamoto kutokana na mvua kutokuwa na mtawanyiko mzuri.

Zao la viazi mviringo lipo katika katika hatua ya kukomaa katika mikoa ya Iringa, Njombe na Mbeya na baadhi ya wakulima wameanza kuvuna zao hilo.

Upatikanaji wa maji na malisho kwa ajili ya mifugo na wanyamapori ulikuwa wa kawaida katika maeneo mengi nchini.

HALI YA MAJI KATIKA KIPINDI CHA MACHI 1-10, 2023

Kwa ujumla kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito na mabonde viliendelea kuwa katika hali ya kawaida.

MIFUMO YA HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA MACHI 11-20, 2023

Katika dekadi hii, migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo katika kizio cha kaskazini mwa dunia inatarajiwa kuimarika kidogo wakati ile iliyopo katika kizio cha kusini mwa dunia inatarajiwa kutokuwa na mabadiliko. Hali hii inatarajiwa kusababisha ukanda mvua (ITCZ) kuendelea kuwepo katika baadhi ya maeneo ya nchi.

Joto la bahari katika eneo kubwa la bahari ya Hindi linatarajiwa kuwa la wastani hadi chini ya wastani na hivyo kutokua na mchango katika kuusukuma upepo wenye unyenyevu kutoka katika bahari ya Hindi kuelekea katika maeneo ya pwani ya nchi.

Katika tabaka la chini upepo unatarajiwa kuendelea kuvuma kutokea magharibi, hali inayotarajiwa kuendelea kuusukuma upepo wenye unyenyevu kutoka kwenye misitu ya Congo kuelekea magharibi mwa nchi.

HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA MACHI 11-20, 2023

Maeneo ya kanda ya Ziwa Viktoria (mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara) yanatarajiwa kupata vipindi vya mvua na ngurumo za radi.

Maeneo ya nyanda za juu kusini magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe, Mbeya, Njombe na Iringa), magharibi

mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora) na kanda ya kusini (mkoa wa Ruvuma na maeneo ya kusini mwa mkoa wa Morogoro) na kanda ya kati (mikoa ya Dodoma na Singida) yanatarajiwa kuwa na vipindi vya mvua na ngurumo za radi katika baadhi ya maeneo.

Vipindi vya mvua na ngurumo za radi hususan katika nusu ya pili ya dekad vinatarajiwa katika maeneo ya pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani na Dar es Salaam pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba), pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) pamoja na nyanda za juu kaskazini mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara na Kilimanjaro).

HALI YA HEWA KILIMO: MATARAJIO NA USHAURI KATIKA KIPINDI CHA MACHI 11-20, 2023

Mvuva zinazotarajiwa hususan katika maeneo yanayopata mvua za Msimu zitaongeza unyenyevu kwenye udongo ambao utasaidia ukwaji na maendeleo ya mazao. Wakulima katika maeneo hayo wanashauriwa kuendelea na shughuli za palizi, uwekaji mbolea, kudhibiti wadudu waharibifu na magonjwa ya mimea kwa kufuata ushauri wa maafisa ugani.

Wakulima katika maeneo yanayopata mvua mara mbili kwa mwaka, wanashauriwa kuendelea na maandalizi ya mashamba kwa ajili ya msimu wa Masika. Hata hivyo wanashauriwa kupanda mazao yanayokoma haraka na kustahimili ukame hususan mihogo, alizeti, mbaazi, ufuta, uwele, mtama, n.k.

Wavuvi wanashauriwa kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku, za kwenye maziwa makuu na baharini ili kufanya maamuzi juu ya wakati sahihi wa kwenda kufanya shughuli za uvuvi.

Wadau wote wa kilimo, wanashauriwa kuzingatia utabiri wa hali ya hewa kwa shughuli na mipango ya kila siku.

HALI YA MAJI INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA MACHI 11-20, 2023

Kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito vinatarajiwa kubaki katika hali ya kawaida. Hata hivyo, jamii inashauriwa kuvuna maji ya mvua kwa ajili ya matumizi ya baadae.